

TVRDOŠÍN

ORGÁN MsV KSS a MsNV

JÚL 1987

Skončil sa ďalší školský rok. Rok 1986-87 bol už jedenástym rokom od začiatku realizácie dokumentu "Ďalší rozvoj československej výchovno-vzdelávacej sústavy. Bol pre našu spoločnosť pokračovaním v cieľavedomom úsilí o čo najlepšiu prípravu mladej generácie na

život v socialistickej spoločnosti a výstavbu rozvinutého socializmu. Všetci tí, ktorí sa podieľajú na výchove a vzdelávaní našej mládeže si uvedomujú a v celej šírke a hĺbke rozvíjajú myšlienku J. A. Komenského, učiteľa národov - "všetko, čo sa robí v škole, nech slúži životu." Veľden v podmienkach budovania socialistickej spoločnosti a vedecko-technického rozvoja nadobúda táto myšlienka plnohodnotné a všestranné uplatnenie. Úlohou školy je nielen vyzbrojovať mládež vedomosťami a zručnosťami na úrovni zvládnutia a rozvíjania modernej vedy a techniky, ale formovať socialistický vzťah k práci, čestnosť, zodpovednosť nielen na seba, ale aj za kolektív, lásku k socialistickej vlasti a internacionálne ctenie. Tieto a ešte

ďalšie kladné charakterové vlastnosti u mládeže rozvíjajú sa nielen na vyučovaní, ale aj v mimovyučovacom čase a v práci PO SZM. Tu sa objavujú aj talentovaní žiaci, ktorí si svoje vedomos-

NA KONIEC ŠKOLSKÉHO ROKA

ti a schopnosti prehľbujú a môžu sa zúčastňovať na rôznych záujmových súťažiach, ktoré organizujú vyššie školské alebo pionierské orgány. Tak v uplynulom školskom roku najlepšie výsledky dosiahli pionieri zo ZŠ Medvedzie v záujmových súťažiach Výtvarný a literárny Trenčín, JRD očami detí, Melódie priateľstva, Zlatý blyskáč a Poľovnícka trofej, spevácky zbor Radosť v súťaži speváckych zborov. V športovo-branných súťažiach družstvo starších chlapcov vo volejbale a v atletickom štvorboji, družstvo mladších chlapcov v súťaži Partizánsky samopal a strelba zo vzduchovky. V náročnejších postupových súťažiach - v matematickej olympiáde B. Plevík a V. Brodňan, v chemickej olympiáde B. Raška, v biologickej olympiáde J. Zvara, vo fyzikálnej olym-

piáde R. Ballek a P. Grec, v súťaži Poznaj a chráň - M. Krkošková a družstvo o Zlatý list. To je len krátky výpočet tých najvýraznejších úspechov našich pionierov. Patrí im naše poďakovanie a uznanie, že svoje schopnosti rozvíjajú a tým reprezentujú nielen

seba, ale aj našu školu, na šesť mesto. Využívajú svoj voľný čas užitočne tak, ako by mali všetky deti a mládež. Po desaťmesačnej práci v škole nastávajú vytúžené prázdniny. Pre niektorých to bude čas oddychu v kruhu svojich najbližších, pre iných - u starých rodičov alebo v pionierskych táboroch. No všetci by sme si mali uvedomiť, že aspoň časť z nich je potrebné prežiť prospešne. Je na to niekoľko možností. Pre tých najmenších drobná pomoc sú rodencom a rodičom, pre staršiu mládež zasa pomoc v poľnohospodárstve alebo v závodoch a podnikoch. Je to dôležitý predpoklad k tomu, aby sa každé dieťa, žiak alebo študent naučili vážiť si prácu, jej hodnoty a tak aj každého poctivo pracujúceho človeka.

V. Klimčíková

KOMISIA PRE MLÁDEŽ A TELESNÚ VÝCHOVU

Vzhľadom na to, že XVII. zjazd KSČ zdôraznil, že masový rozvoj telesnej výchovy a športu je najdôležitejšou úlohou telesnej kultúry v rozvinutej socialistickej spoločnosti, komisia si rozdelila svoju činnosť na dve etapy. V prvej etape sme sa sústredili na telovýchovu a šport, v druhej na využívanie voľného času detí a mládeže.

V uplynulom období komisia urobila previerku telovýchovných objektov a zariadení v meste. Konštatovala, že veľmi dobre sú využité obidve telocvične na ZŠ Medvedzie a to nielen žiakmi školy, ale aj odborom ZRTV, súborom Spiežovec atď. Komisia zistila nedostatky vo využívaní telocvične na SPŠ Tvrdošín, ktorá je hlav-

pokračovanie na 2.str. /

dokončenie z 1. strany

ne v sobotu a nedeľu nevyužitá. Komisia sa podieľala na usporiadaní mestskej volejbalovej ligy mužov. Táto súťaž sa hrala na SPŠ Tvrdošín v období jeseň-zima. Súťaže sa zúčastnilo 5 družstiev a získala si medzi mužmi značnú obľubu. Preto komisia doporučila túto súťaž organizovať každoročne. Na podnet komisie usporiadal lyžiarsky oddiel pri TJ ŠK Tvrdošín mestskú ligu detí v slalome. Na tejto súťaži sa členovia komisie podieľali aj organizačne. Súťaž sa konala každú sobotu na vleku pri JRD, pokiaľ to umožňovalo počasie. Musíme však konštatovať, že o súťaž nebol zo strany detí veľký záujem. Celá súťaž nebola dosiahnutá do konca, pretože sa nenašli finančné prostriedky na odmeny pre najlepších účastníkov. Odbor školstva poskytuje každej škole finančné prostriedky na masový rozvoj telesnej výchovy. Tieto finančné prostriedky majú umožniť škole finančne zabezpečiť vedúcich krúžkov z radov rodičov. Na podnet komisie sa táto činnosť veľmi dobre rozbehla na ZŠ Medvedzie. V tomto školskom roku viedli rodičia štyri športové krúžky: volejbal, stolný tenis, atletiku, basketbal. Komisia ďalej navrhovala založiť pri TJ ŠK Tvrdošín dva nové oddiely, oddiel volejbalu a turistiky. Návrh sme zdôvodnili tým, že o volejbal je veľký záujem u mužov aj u žien. Turistika je zasa finančne nenáročný šport, hlavne v podmienkach, ktoré poskytuje Orava. Tento svoj návrh sme predniesli na Rade MsNV v jeseni 1986 a pokiaľ vieme v tejto veci sa zatiaľ nič nepodniklo. Jednou z najdôležitejších úloh komisie do budúceho obdobia je zistiť podmienky na vytvorenie lyžiarskej škôlky pri novom vleku Tatra - Poma. Cieľom tejto úlohy je pritiahnúť čo najviac malých detí k aktívnej činnosti i v zime. V druhej etape svojej činnosti sa komisia zamerala na využívanie voľného času detí a mládeže. Preto sme si dali za úlohu systematicky sledovať činnosť Klubu mládeže a Domu pionierov. V 2. polroku komisia ešte zhodnotí prázdninovú aktivitu Tvrdošína, pripravenosť na nový pioniersky a zväzacky školský rok, vlastnú činnosť od volieb.

J. Plešková

HRY NA CESTU NEPATRIA

Prišla chvíľa túžobne očakávaných prázdnin a dovolení. Odložíme pracovné i školské starosti a oddáme sa radostným chvíľam oddychu na dovolenkách doma, v zahraničí, u príbuzných, na chatách, či v záhradkách. Každý podľa svojej voľby. Mnoho našich detí sa bude rekreovať v pionierskych táboroch, u babičky na dedine alebo u známych. Iné zasa zostávajú doma. Tu všade na ne číha nebezpečenstvo. Na cestách je práve v tomto ob-

dobí hustá premávka. Preto v záujme ich bezpečnosti nemali by sme zabúdať na niektoré zásady. Predovšetkým kontrolovať, kde a s kým sa hrajú, kam chodia. Najčastejšie ich lákajú parkoviská a miesta v blízkosti ciest. Sú aj také prípady, keď súťažiaci, kto prebehne cez cestu v najtesnejšej blízkosti prichádzajúceho auta, držia sa nákladného auta pri bicyklovaní, stoja za vozidlom, ktoré práve cúva atď.

Slovom, hry nepatria na cesty a do ich blízkosti.

O. Ficeková

Popri bežných bodoch rokovania rady MsNV najhľadnejšími boli dva: 1 - zhodnotenie plnenia volebného programu NF za prvý polrok 1987 a 2 - plán orgánov MsNV Tvrdošín na druhý polrok 1987. Z akcií ukončených v 1. pol-

Z rokovania rady MsNV

roku najdôležitejšie bolo odovzdanie rekonštruovanej spoločenskej sály MsKS do užívania verejnosti koncom apríla. Tesne pred odovzdaním je novostavba prevádzkových a klubových priestorov ako aj priestorov pošty na sídlisku Medvedzie. Termín kolaudácie bol 29. jún. Po ňom začne MsKS s vnútorným vybavením budovy. Podľa harmonogramu pokračuje výstavba mestskej kanalizácie. Aj napriek najväčšiemu nepriateľovi - chladnému a daždivému počasiu v 1. polroku pokračujú práce na výstavbe Domu smútku a rekonštrukcii cintorína v meste, na lyžiarskom vleku, výstavbe dvoch vodojemov nad Tvrdošinom. Pred dokončením je vodojem nad sídliskom Medvedzie atď.

Dobré výsledky zaznamenala ideovo-výchovná činnosť, najmä akcie organizované ZPOZ, MsKS, Domom pionierov a školami. Zlepšila sa názorná agitácia, práca folklórneho súboru Spiežovec, detského speváckeho zboru Radosť. Pracovnú iniciatívu a plnenie záväzkov socialistickej súťaže pribrzdilo najmä nepriaznivé počasie, ale aj nepripravenosť niektorých tých stavieb, kde boli plánované brigády.

Plenárne zasadnutia MsNV sú plánované v auguste, októbri a decembri, rada MsNV bude rokovať každý mesiac, naposledy 8. decembra podľa naplánovaných programov. Schválené boli i plány práce VĽK MsNV, jeho komisií a plány práce občianskych výborev 1-6, t.j. všetkých mestských častí.

- jmb -

Vieme, že deti obľubujú sladké, pekne upravené jedlá, ktoré ako sa vraví "jedia dvakrát, raz očami, potom ústami". Lenže školské stravovanie venuje pozornosť racionálnej výžive, správne stolovaniu predškolských i školských detí. Nadmerné množstvo konzumovaných sacharidov nesvedčí o správnej výžive detí ani dospelých a vytvára najmä u detí nesprávne výživové návyky. O potrebnej úrovni racionálneho stravovania svedčí najmä vyvážené zastúpenie jednotlivých živín, biologická hodnota pokrmov, dostatok správne upravenej

Keď deťom mlieko chutí ešte viac

čerstvej zeleniny a ovocia. Tieto požiadavky na racionálnu výživu si uvedomuje aj kolektív školskej jedálne pri Materskej škole v Tvrdošíne, súťažiaci o získanie titulu BSP. A nielen uvedomuje-kolektív denne pripravuje pre 160 3-6 ročných detí chutnú, plnohodnotnú stravu. Aby túto prácu mohli vykonávať bez problémov zorganizovali si prácu tak, aby nevznikli neriešiteľné problémy a situácie, ktoré by sťažovali priebeh prípravy hlavného jedla, desiatej a

olovrantu. V rámci rozvoja pracovnej iniciatívy všetkých členiek sa zabezpečuje bezporuchovosť a plné využitie elektrospotrebičov, ktoré sú v ŠJ. Keď predsa len vznikne porucha, príslušná pracovníčka pohotovo zabezpečí opravu. Často pomôže aj manžel, ktorého do plnenia individuálnych záväzkov každá členka zainteresovala. Dôležitou zložkou výživy detí predškolského veku sú mlieko, syry a ostatné mliečne výrobky, ktoré nesmú ani deň chýbať na jedálnom lístku. Členky BSP si uvedomujú, že tieto požívatiny sú nenahraditeľnou zložkou obsahujúcou látky potrebné pre zdravý rast detského organizmu a jeho ochranu, preto im mlieko ochucujú kakaom, medom, džemom a inými ochutňovacími prísadami. Kolektív ŠJ odporúča prostredníctvom nástenky pre rodičov vhodné pomazánky a spôsoby ich prípravy. Je príjemné sledovať, keď ochutené mlieko a iné upravené jedlá zásluhou učiteliek a kolektívu BSP-ŠJ chutia deťom ešte viac. M.B.

MEDAILÓNIKY Z DEJÍN TVRDOŠINA

Dokončenie z minulého čísla: ...Táto cesta je podľa neho Staršia, ako tá čo vedie k Dunajcu. Brat Albert potom poslal svedectvá do Kremnice bratom Thurzovcom. Toto vyšetrovanie uspokojilo Zápoľského, lebo jeho mestu Tvrdošinu dávalo pevnú a historickú dopravnú a obchodnú základňu. Ale Zápoľský utratil kráľovskú hodnosť v prospech Ferdinanda, ktorý uprednostňoval spišské mestá a Košice, ktoré mu boli verné a upodozrieval mestá Zápoľského. Preto Tvrdošín sa nevyvinul na také mesto, ako si želaný Ján zo Zápolia.

17 KOŠICE ŽIARLIA NA TVRDOŠÍN. Z jedenástich hlavných uhorských tricezím-colných staníc-štyri boli na Slovensku: Bratislava, Trenčín, Tvrdošín a Košice. Pôvodne cez Tvrdošín mal ísť všetok obchod Uhorska s Poľskom, pretože je na priamej ceste z Budína do Krakova. Ale roku 1361 Ľudovít Veľký okrem obchodovania s Ruskom prideliť Košiciam aj monopol obchodovania s Poľskom. Tvrdošínu zostalo len obchodovanie Poľska s banskými mestami a dovoz poľskej soli do Liptova, Turca a Oravy. Keď Košice zbadali, že Zápoľský chce všemožne oživiť starodávnu cestu cez Tvrdošín a že ho chce pozdvihnúť na dôležité mesto a križovatku, protestovali proti tomu a uvádzali, že poľská obchodná tepna šla na Starú Ľubovňu a odtiaľ do Košíc. Protest bol podaný r. 1514. Na druhý rok 28. apríla 1515 Košice zvolali schôdzu do Prešova, na ktorú povolali aj zástupcov východoslovenského Päťmestia /Košice, Levoča, Bardejov, Prešov a Sabinov/ na poradu ohľadom prestavby oravskej cesty do Poľska. "Keby sa na tú cestu previedol styk Budína, Pešti a iných miest s Krakovom a Poľskom /Velkopoľskom/ znamenalo by to veľkú skazu pre všetky naše mestá a celú Hornú zem /Východné Slovensko/ "Keď r. 1516 Michal Spies viezol súkno pre kňažnú Hedvigu Tešínsku, vdovu po Štefanovi Zápoľskom, cez Tvrdošín, Košičania ho napadli na ceste a všetok tovar mu odobrali. Na súde sa bránili tým, že Spies nešiel predpísanou cestou, ale tou, ktorú používali len banské mestá. A tak poľským obchodníkom vtedy zakázali užívať cestu na Tvrdošín s tým, že majú smerovať na Košice. Ale vyšetrovanie, ktoré sa konalo na tricezime v Tvrdošíne r. 1560 ukázalo, že veľa tovaru z Poľska sa prevážalo touto oravskou cestou napriek formálnemu zákazu. Hoci cesta cez Tvrdošín nebola tepnou obchodu Uhorska s Poľskom, jej význam bol veľký, lebo banské mestá mali čulý styk s ložiskami olova pri Olkuszi. "Sumárny prehľad o dovoze olova v prospech kráľovských baní od r. 1564 až do konca r. 1573 cez tvrdošínsky tridsiatok bez platenia cla" vyžaduje, že za tých desať

Veľmi sme sa tešili a túžobne očakávali leto i to, aké bude. Či naša práca v záhrade bude korunovaná pestovateľským úspechom, či prídu konečne teplé noci a dni, či vegetácia doženie zameškané... Lenže chladné dni a noci, keď začiatkom

ZÁHRADKÁROM

júna bola nočná teplota okolo nuly, veru žiadnej rastline na raste nepridali. Ba ani ovocným stromčekom, ktoré toho roku kvitli o 7 až 11 dní neskôr ako po iné roky. I kvetenstvo bolo dosť poškodené zimnými mrazmi, čo sa ukázalo na nepravidelnom zakvitnutí ovocných stromkov. Koruny niektorých sort zakvitli len na severnej strane. Dá sa predpokladať, že u nás bude úroda ovocia oveľa nižšia ako v uplynulom roku. Je preto potrebné viac sa venovať ochrane stromov pred škodcami ovocia. Ak sa chceme vyhnúť chemickým postrekom proti obalovačovi jablčkovému/METATION v 0,2% koncentracii zhotovíme si lapač samčiek motýľa obalovača jablkového z kompótového pohára do polovice naplneného obyčajným pivom a pripevneného v korune stromu. Každé ráno vyberieme uhynuté motýle z piva, vôňa ktorého hmyz prilákala. V júli by sme chceli, ak nám to počasie dovolí, zorganizovať kurz očkovania ruží. Predpokladáme, že milovníci kráľovnej kvetov kurz uvítajú. Miesto a presný termín budú oznámené v mestskom rozhlase. Tešíme sa na vašu účasť, záhradkári a ostatní pestovatelia ruží. K. Hanulák

INZERÁT

Cestné stavby, stav. obvod Tvrdošín príjmu chlapcov od 16 rokov na letnú aktivitu cez prázdniny. Záujemci hláste sa na Cestných stavbách v Tvrdošine.

INTERVIEW SO STAVBÁRMI

Deň stavbárov - 10. júl je príležitosťou na bilancovanie všetkej stavbárskej činnosti, ale aj na ocenenie najlepších pracovníkov rezortu.

1. • Čím sa môžu pochváliť Pozemné stavby Tvrdošín za obdobie od minuloročného Dňa stavbárov?

- S malým počtom pracovníkov /lebo ostatní boli presunutí na stavbu do D. Kubína/ sme domontovali Kultúrno-spoločen ské stredisko a cez zimné obdobie bol pripravený objekt po omietkach a poteroch na kompletačno-remeselné práce, ktoré boli v 1. kvartáli 1987 vykonané. V ďalších mesiacoch sa ukončili obklady vonkajších mramorov, terénne úpravy a objekt, ktorý bol plánovaný na ukončenie v máji 1988, by sme chceli odovzdať bez kolaudačných závad do 15. 7. 1987. Pretože sa nám v zimných mesiacoch podarilo pripraviť spodnú stavbu Zdravotného strediska, mohla byť montáž z plánovaného 9. mesiaca začatá už v mesiaci máji 1987. Je len na škodu, že podnikové riaditeľstvo nezabezpečilo všetky montážne prvky, čím vznikajú na menovanej stavbe montážne prestávky. Nakoľko sa začalo aj s výstavbou sídliska Námestovo, výroba je poznačená nedostatkom pracovníkov a strojov.

2. • Ktorého z pracovníkov mienite oceniť k tohtoročnému Dňu stavbárov?

- Romaňáka Rudolfa a Tkáča Františka st.

3. • Na čom teraz pracujete?

- Najzávažnejšou úlohou v tomto období je ukončenie vodojemu, ktorý pre nezabezpečenie materiálu zo strany Stredoslovenských stavieb nemohol byť ukončený už v minulom roku. T. č. je nutné ešte napojiť prívodné a odvodné potrubie, aby sa vodojem mohol odskúšať a obsypovými zemnými prácami ukončiť.

4. • Aké plány máte do budúcnosti?

- V tomto roku bol plán na zdravotné stredisko 1 milión korún. Chceli by sme ho prekročiť a objekt pripraviť pre ZIP, aby sa cez zimné mesiace dalo vo vnútri pracovať. V septembri 1987 sa má začať stavať ďalší objekt občianskej vybavenosti-materská škola a hospodársky pavilón. Nakoľko došlo ku zmene a MŠ sa má stavať z panelov systému P 14, do dnešného dňa nemáme projektovú dokumentáciu, ktorá už bola urgovaná v Stavoprojekte Žilina.

Na otázky redakcie "Tvrdošina" odpovedal stavbyvedúci s. Ľubomír Kuboš.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA *

V JÚNI SA NARODILÍ:

Jozef Gabarík, Andrea Galčáková, Anna Schweinová, Lenka Sumegová, Soňa Hradská, Matej Gulovič, Jana Ľabdíková, Andrea Kováčová, Adela Pavlíková

vá, Zuzana Kozáčková, Andrea Čierna

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV:

Júlia Medvecká - 86 ročná
František Sliva - 77 ročný

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. redaktor: J. Bašista. Red. rada: M. Kormaňáková, Ľ. Ondříková, V. Klimčíková, A. Adamčáková. Vychádza raz mesačne. Počet výtlačkov: 1000. Tlač. DP pri MsNV Dolný Kubín. Pov. ONV č. 768/85-456/10-V-5